

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 1 augusti 2022 (*)

”Begäran om förhandsavgörande – Gemensam asylpolitik – Kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd – Förordning (EU) nr 604/2013 (Dublin III) – Ansökan om internationellt skydd som lämnats in av ett underårigt barn i den medlemsstat i vilken detta underåriga barn föddes – Barnets föräldrar har tidigare beviljats flyktingstatus i en annan medlemsstat – Artikel 3.2 – Artikel 9 – Artikel 20.3 – Direktiv 2013/32/EU – Artikel 33.2 a – Fråga huruvida ansökan om internationell skydd kan tas upp till prövning och vem som är ansvarig för att pröva den”

I mål C-720/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Verwaltungsgericht Cottbus (Förvaltningsdomstolen i Cottbus, Tyskland) genom beslut av den 14 december 2020, som inkom till domstolen den 24 december 2020, i målet

RO, rättsligt företräd

mot

Bundesrepublik Deutschland

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts, vice-ordföranden L. Bay Larsen, avdelningsordförandena A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, S. Rodin, I. Ziemele och J. Passer (referent) samt domarna M. Ilešič, M. Safjan, D. Gratsias, M.L. Arastey Sahún, M. Gavalec, Z. Csehi och O. Spineanu-Matei,

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitiesekreterare: enhetschefen D. Dittert,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 14 december 2021,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- RO, företräd av V. Gerloff, Rechtsanwalt,
- Tysklands regering, genom J. Möller och R. Kanitz, båda i egenskap av ombud,
- Belgiens regering, genom M. Jacobs och M. Van Regemorter, båda i egenskap av ombud,
- Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av W. Ferrante, avvocato dello Stato,
- Nederländernas regering, genom K. Bulterman, A. Hanje, M.J. Langer och M.A.M. de Ree, samtliga i egenskap av ombud,
- Polens regering, genom B. Majczyna, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom C. Cattabriga, L. Grønfeldt och C. Ladenburger, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 24 mars 2022 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (EUT L 180, 2013, s. 31) (nedan kallad Dublin III-förordningen), och särskilt artikel 20.3 däri, och av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla ett internationellt skydd (EUT L 180, 2013, s. 60) (nedan kallat förfarandedirektivet), och särskilt artikel 33.2 a däri.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan RO, ett underårigt barn som är lagligen företrätt, och Bundesrepublik Deutschland (Förbundsrepubliken Tyskland). Målet rör beslutet att avvisa ansökan om internationellt skydd för detta underåriga barn, som är fött i denna medlemsstat och vars föräldrar och fem syskon innan det underåriga barnet föddes beviljats internationellt skydd i en annan medlemsstat.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Förordning (EG) nr 343/2003

3 I artikel 16.1 c i rådets förordning (EG) nr 343/2003 av den 18 februari 2003 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredjeland har gett in i någon medlemsstat (EUT L 50, 2003, s. 1) föreskrevs följande:

”Den medlemsstat som enligt kriterierna i denna förordning har ansvaret för att pröva en asylansökan skall vara skyldig att ... på de villkor som anges i artikel 20 återta en asylsökande vars ansökan är under prövning och som utan tillstånd befinner sig i en annan medlemsstat.”

4 Förordning nr 343/2003 har upphävts genom Dublin III-förordningen.

Dublin III-förordningen

5 Skälen 4, 5 och 14 i Dublin III-förordningen har följande lydelse:

”(4) I slutsatserna från Tammerfors förklarades att [det gemensamma europeiska asylsystemet] på kort sikt bör omfatta ett tydligt och praktiskt genomförbart sätt att fastställa vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en asylansökan.

(5) En sådan metod bör bygga på objektiva kriterier, som är rättvisa för både medlemsstaterna och de berörda personerna. Den bör särskilt göra det möjligt att snabbt fastställa ansvarig medlemsstat, för att garantera faktisk tillgång till förfarandena för beviljande av internationellt skydd och inte äventyra målet att behandla ansökningar om internationellt skydd snabbt.

...

(14) I enlighet med Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna [som undertecknades i Rom den 4 november 1950] och med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna bör respekten för familjelivet vara en fråga av största vikt för medlemsstaterna vid tillämpningen av denna förordning.”

6 I artikel 1 i Dublin III-förordningen fastställs ”kriterier och mekanismer för att fastställa vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som lämnats in i en av medlemsstaterna av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person”.

7 I artikel 2 i förordningen, som har rubriken ”Definitioner”, anges följande:

”I denna förordning gäller följande definitioner:

...

c) *sökande*: en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som har lämnat en ansökan om internationellt skydd som ännu inte har slutligt avgjorts.

...

f) *person som beviljats internationellt skydd*: en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som har beviljats internationellt skydd i den mening som avses i artikel 2 a i [Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet (EUT L 337, 2011, s. 9)].

g) *familjemedlemmar*: följande familjemedlemmar till den sökande, om dessa befinner sig på medlemsstaternas territorium och under förutsättning att familjen existerade redan i ursprungslandet:

...

Om sökanden är underårig och ogift, fadern, modern eller en annan vuxen som ansvarar för sökanden enligt lag eller praxis i den medlemsstat där den vuxna befinner sig.

...”

8 Kapitel II i förordningen har rubriken ”Allmänna principer och garantier” och innehåller bland annat artikel 3, som har rubriken ”Tillgång till förfarandet för prövning av en ansökan om internationellt skydd”. I punkterna 1 och 2 första stycket i denna artikel föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska pröva varje ansökan om internationellt skydd som lämnas in av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som är tillämplig på någon av medlemsstaternas territorium ... Ansökan ska prövas av en enda medlemsstat, som ska vara den medlemsstat som enligt kriterierna i kapitel III fastställs som ansvarig.

2. Om ansvarig medlemsstat inte kan fastställas på grundval av kriterierna i denna förordning inte kan fastställas, ska den medlemsstat där ansökan om internationellt skydd först lämnades in ansvara för prövningen.

...”

9 Kapitel III i Dublin III-förordningen har rubriken ”Kriterier för att fastställa ansvarig medlemsstat” och innehåller bland annat artiklarna 7, 9 och 10.

10 Artikel 7 i denna förordning har rubriken ”Kriteriernas rangordning”. I artikel 7.1 föreskrivs följande:

”Kriterierna för att fastställa ansvarig medlemsstat ska tillämpas i den ordning de anges i detta kapitel.”

11 I artikel 9 i Dublin III-förordningen, med rubriken ”Familjemedlemmar som har beviljats internationellt skydd”, föreskrivs följande:

”Om en familjemedlem till sökanden, oberoende av om familjen bildades redan i ursprungslandet, har beviljats rätt att i egenskap av person som beviljats internationellt skydd vistas i en medlemsstat, ska den medlemsstaten ansvara för prövningen av ansökan om internationellt skydd, om de berörda personerna skriftligen uttryckt önskemål om detta.”

12 I artikel 10 i förordningen, med rubriken ”Familjemedlemmar som har ansökt om internationellt skydd”, föreskrivs följande:

”Om en familjemedlem till sökanden befinner sig i en medlemsstat och har lämnat in en ansökan om internationellt skydd i den medlemsstaten som ännu inte blivit föremål för ett första beslut i sak, ska medlemsstaten i fråga ansvara för prövningen av ansökan om internationellt skydd, om de berörda personerna skriftligen uttryckt önskemål om detta.”

13 Kapitel IV i nämnda förordning har rubriken ”Personer i beroendeställning och diskretionär bedömning” och innehåller bland annat artikel 17, som i sin tur har rubriken ”Diskretionär bedömning”. I punkt 2 i denna artikel föreskrivs följande:

”Den medlemsstat i vilken en ansökan om internationellt skydd lämnas in och som genomför förfarandet för att fastställa ansvarig medlemsstat, eller den ansvariga medlemsstaten, får när som helst innan ett första beslut i sak har fattats anmoda en annan medlemsstat att överta en sökande för att sammanföra alla närstående av humanitära skäl, särskilt familjeskäl eller kulturellt betingade faktorer, även om den andra medlemsstaten inte är ansvarig enligt kriterierna i artiklarna 8–11 och 16. De berörda personerna måste lämna sitt samtycke skriftligen.

...”

14 Kapitel VI i förordningen har rubriken ”Förfaranden för övertagande och återtagande”. I detta avsnitt återfinns avdelningen I, med rubriken ”Inledande av förfarandet”. Artikel 20, som har samma rubrik som denna avdelning, har följande lydelse:

”1. Förfarandet för att fastställa ansvarig medlemsstat ska inledas när en ansökan om internationellt skydd första gången lämnas in i en medlemsstat.

2. En ansökan om internationellt skydd ska anses inlämnad vid den tidpunkt då en formell ansökan från den sökande eller en rapport från myndigheterna inkom till de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten. Om ansökan inte är skriftlig, bör rapporten upprättas så snart som möjligt efter avsiktsförklaringen.

3. Vid tillämpningen av denna förordning ska situationen för underåriga barn som medföljer sökanden och som uppfyller definitionen av familjemedlemmar betraktas som oskiljaktig från hans eller hennes familjemedlems situation och det ska ankomma på den medlemsstat som är ansvarig för att pröva den familjemedlemmens ansökan om internationellt skydd, även om den underårige inte själv är en sökande, förutsatt att detta är för den underåriges bästa. Barn som föds efter sökandens ankomst till medlemsstaternas territorium ska behandlas på samma sätt, utan att ett nytt förfarande för övertagande behöver inledas.

...”

15 Avdelning II i samma kapitel VI, med rubriken ”Förfaranden vid framställningar om övertagande”, innehåller bland annat artikel 21, som har rubriken ”Framställan om övertagande”. I punkt 1 första stycket i den artikeln föreskrivs följande:

”Om en medlemsstat som har mottagit en ansökan om internationellt skydd bedömer att en annan medlemsstat ska ansvara för prövningen av denna ansökan, får den förstnämnda medlemsstaten så snart som möjligt och i vart fall inom tre månader från det att asylansökan lämnades in enligt artikel 20.2 anmoda den senare medlemsstaten att överta sökanden.”

Förfarandedirektivet

16 I skäl 43 i förfarandedirektivet anges följande:

”Medlemsstaterna bör pröva alla ansökningar i sak, det vill säga bedöma om sökanden i fråga har rätt till internationellt skydd i enlighet med [direktiv 2011/95], förutom då det här direktivet föreskriver något annat, särskilt om det är rimligt att anta att ett annat land skulle göra prövningen eller lämna tillräckligt skydd. Medlemsstaterna bör i synnerhet inte vara skyldiga att bedöma sakskälen i en ansökan om internationellt skydd om ett första asylland har beviljat sökanden flyktingstatus eller tillräckligt skydd av annat slag och sökanden kommer att tillåtas resa in på nytt i det landet.”

17 Artikel 33 i detta direktiv, med rubriken ”Ansökningar som inte kan tas upp till prövning”, har följande lydelse:

”1. Utöver de fall då en ansökan inte prövas enligt [Dublin III-förordningen] behöver inte medlemsstaterna pröva om sökanden uppfyller kraven för internationellt skydd enligt [direktiv 2011/95], om en ansökan inte anses kunna tas upp till prövning enligt denna artikel.

2. Medlemsstaterna får anse att en ansökan om internationellt skydd inte kan tas upp till prövning endast om
- a) en annan medlemsstat har beviljat internationellt skydd,
- ...”

Tysk rätt

18 29 § stycke 1 punkt 1 a Asylgesetz (asyllagen), av den 26 juni 1992 (BGBl. 1992 I, s. 1126), i den lydelse som publicerades den 2 september 2008 (BGBl. 2008 I, s. 1798), med rubriken ”Ansökningar som inte kan tas upp till prövning”, har följande lydelse:

”1) En asylansökan ska inte tas upp till prövning när

1. en annan medlemsstat,
- a) i enlighet med [Dublin III-förordningen],

är ansvarig för att genomföra asylförfarandet,

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

19 Den 19 mars 2012 beviljades klagandens föräldrar och fem syskon, samtliga medborgare i Ryska federationen, flyktingstatus i Polen.

20 I december 2012 lämnade de Polen och tog sig till Tyskland där de ansökte om internationellt skydd.

21 Den 25 april 2013 begärde Förbundsrepubliken Tyskland att Republiken Polen skulle återta dessa personer med stöd av artikel 16.1 c i förordning nr 343/2003.

22 Den 3 maj 2013 avslog Republiken Polen denna framställan med motiveringen att nämnda personer redan åtnjöt internationellt skydd i Polen.

23 Genom beslut av den 2 oktober 2013 avvisade Förbundsrepubliken Tyskland ansökningarna om internationellt skydd för dessa personer på grund av att de redan hade beviljats flyktingstatus i Polen, och ålade dem att lämna Tyskland vid äventyr av utvisning.

24 Den 7 november 2014 upphävdes beslutet endast i den del det avsåg beslutet att lämna Tyskland vid äventyr av utvisning.

25 Den 7 mars 2018 ansökte klaganden i det nationella målet, som föddes i Tyskland den 21 december 2015 och som i likhet med sina föräldrar och fem syskon är medborgare i Ryska federationen, om internationellt skydd hos de tyska myndigheterna.

26 Genom två beslut som meddelades av Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Federala migrations- och flyktingmyndigheten, Tyskland) den 14 februari 2019 respektive den 19 mars 2019 ålades klagandens föräldrar och syskon ånyo att lämna Tyskland vid äventyr av utvisning, med anledning av det internationella skydd som de redan åtnjöt i Polen. Överklagandet av dessa beslut är fortfarande anhängigt.

27 Genom beslut av den 20 mars 2019 avvisade den federala migrations- och flyktingmyndigheten klagandens ansökan om internationellt skydd med stöd av 29 § stycke 1 punkt 1 a i lagen om rätt till asyl, jämförd med artikel 20.3 andra meningen i Dublin III-förordningen.

28 Klaganden i det nationella målet väckte talan mot detta beslut vid den hänskjutande domstolen. Enligt den hänskjutande domstolen inleddes inget förfarande för att fastställa ansvarig medlemsstat i enlighet med Dublin III-förordningen med avseende på den ansökan om internationellt skydd som klaganden i det nationella målet hade lämnat in. Under dessa omständigheter vill den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida Förbundsrepubliken Tyskland, enligt Dublin III-förordningen, är den medlemsstat som är ansvarig för att pröva klagandens ansökan om

internationellt skydd och, om så är fallet, huruvida denna medlemsstat ändå har rätt att avvisa ansökan.

29 Mot denna bakgrund beslutade Verwaltungsgericht Cottbus (Förvaltningsdomstolen i Cottbus, Tyskland) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Ska artikel 20.3 i Dublin III-förordningen, med hänsyn dels till den unionsrättsligt förankrade önskan om att undvika sekundära förflyttningar, dels till den allmänna principen om familjesammanhållning i nämnda förordning, tillämpas analogt i en situation där ett underårigt barn och dess föräldrar samtliga ansöker om internationellt skydd i samma medlemsstat, men föräldrarna redan har beviljats internationellt skydd i en annan medlemsstat, medan barnet föddes i den medlemsstat där det ansökte om internationellt skydd?

2) Om fråga 1 ska besvaras jakande, ska då det underåriga barnets asylansökan inte prövas, i enlighet med Dublin III-förordningen, och ett beslut om överföring fattas med stöd av artikel 26 i nämnda förordning, med hänvisning till att ansvaret för prövningen av det underåriga barnets ansökan om internationellt skydd åvilar den medlemsstat i vilken föräldrarna har beviljats internationellt skydd?

3) Om fråga 2 ska besvaras jakande, ska då artikel 20.3 i Dublin III-förordningen även tillämpas analogt med hänsyn till att det i andra meningen i den artikeln förklaras att ett nytt förfarande för övertagande inte behöver inledas avseende ett barn som fötts senare, trots att det då finns en risk för att den mottagande medlemsstaten kommer att sakna kännedom om någon eventuell nödvändighet att motta det underåriga barnet, eller för att den mottagande medlemsstaten, enligt sin administrativa praxis, vägrar att tillämpa artikel 20.3 i Dublin III-förordningen analogt och det därmed uppstår en risk för att det underåriga barnet blir en ’flykting på väg’?

4) Om frågorna 2 och 3 ska besvaras nekande, kan då ett underårigt barns ansökan om internationellt skydd i en medlemsstat avvisas med stöd av artikel 33.2 a i förfarandedirektivet, även om det inte är barnet utan dess föräldrar som åtnjuter internationellt skydd i en annan medlemsstat?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

30 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 20.3 i Dublin III-förordningen, med beaktande av målet med Dublin III-förordningen att förebygga sekundära förflyttningar och att säkerställa den grundläggande rätten till respekt för familjelivet för personer som ansöker om internationellt skydd, och särskilt familjens enhet, ska tolkas så, att den är analogt tillämplig på en situation där ett underårigt barn och dess föräldrar lämnar in ansökningar om internationellt skydd i den medlemsstat där det underåriga barnet föddes, men föräldrarna redan har beviljats internationellt skydd i en annan medlemsstat.

31 I detta hänseende erinrar domstolen om lydelsen i artikel 20 i Dublin III-förordningen, som har rubriken ”Inledande av förfarandet” och som ingår i kapitel VI i denna förordning, med rubriken ”Förfaranden för övertagande och återtagande”: ”Vid tillämpningen av denna förordning ska situationen för underåriga barn som medföljer sökanden och som uppfyller definitionen av familjemedlemmar betraktas som oskiljaktig från hans eller hennes familjemedlems situation och det ska ankomma på den medlemsstat som är ansvarig för att pröva den familjemedlemmens ansökan om internationellt skydd, även om den underåriga inte själv är en sökande, förutsatt att detta är för den underåriges bästa.” Artikel 20.3 andra meningen i samma förordning föreskriver att barn som föds efter sökandens ankomst till medlemsstaternas territorium ska behandlas på samma sätt, utan att ett nytt förfarande för övertagande behöver inledas.

32 Det framgår klart av artikel 20.3 i Dublin III-förordningen att den förutsätter att den underåriga familjemedlemmar fortfarande är ”sökande”, i den mening som avses i artikel 2 c i förordningen, och att den följaktligen inte reglerar situationen för ett barn som fötts efter det att dessa familjemedlemmar beviljats internationellt skydd i en annan medlemsstat än den där barnet föddes och bor med sin familj.

33 I motsats till vad den tyska regeringen har gjort gällande saknar det i detta avseende betydelse huruvida familjemedlemmarna har lämnat in en ny ansökan om internationellt skydd i sistnämnda medlemsstat eller huruvida denna medlemsstat avvisat sådana ansökningar före eller efter det att det berörda barnet föddes. Det ska nämligen erinras om att en medlemsstat inte med fog kan anmoda en annan medlemsstat att, i enlighet med de förfaranden som definieras i nämnda förordning, överta eller återta en tredjelandsmedborgare som har lämnat in en ansökan om internationellt skydd i den första medlemsstaten efter att ha beviljats internationellt skydd i den andra medlemsstaten

(se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 mars 2019, Ibrahim m.fl., C-297/17, C-318/17, C-319/17 och C-438/17, EU:C:2019:219, punkt 78).

34 När det gäller frågan huruvida artikel 20.3 i Dublin III-förordningen ändå kan tillämpas analogt på en sådan situation som den i det nationella målet, ska det understrykas, såsom generaladvokaten påpekade i punkt 28 i sitt förslag till avgörande, att situationen för ett underårigt barn vars familjemedlemmar ansöker om internationellt skydd och situationen för ett underårigt barn vars familjemedlemmar redan åtnjuter ett sådant skydd, inte kan jämföras inom ramen för det system som inrättats genom Dublin III-förordningen, eftersom begreppen ”sökande” och ”person som beviljats internationellt skydd” i artikel 2 c och f i Dublin III-förordningen nämligen omfattar olika rättsliga ställningar som regleras i olika bestämmelser i nämnda förordning.

35 Såsom generaladvokaten påpekade i samma punkt i sitt förslag till avgörande har unionslagstiftaren bland annat gjort åtskillnad mellan situationen för ett underårigt barn vars familjemedlemmar redan har beviljats internationellt skydd i en medlemsstat, som avses i artikel 9 i Dublin III-förordningen, och situationen för ett underårigt barn vars familjemedlemmar är sökande av internationellt skydd, som avses i artiklarna 10 och 20.3 i samma förordning.

36 I den första av dessa situationer, som motsvarar den situation som är aktuell i det nationella målet, skulle en analog tillämpning av artikel 20.3 i Dublin III-förordningen på det berörda barnet leda till att de mekanismer som föreskrivs i denna förordning inte kunde tillämpas på vare sig barnet eller den medlemsstat som beviljat dess familjemedlemmar internationellt skydd.

37 En analog tillämpning av den andra meningen i artikel 20.3 i Dublin III-förordningen på ett sådant barn skulle i synnerhet kunna leda till att barnet blir föremål för ett beslut om överföring utan något föregående förfarande för övertagande av barnet. Undantaget från skyldigheten att inleda ett förfarande för övertagande av ett underårigt barn som föds efter sökandens ankomst till medlemsstaternas territorium, vilket föreskrivs i artikel 20.3 andra meningen i Dublin III-förordningen, förutsätter emellertid att barnet kommer att tas med i det förfarande som inletts avseende dess familjemedlemmar och följaktligen att detta förfarande pågår, vilket ju inte är fallet när dessa familjemedlemmar redan har beviljats internationellt skydd i en annan medlemsstat.

38 Att genom analog tillämpning av artikel 20.3 andra meningen i Dublin III-förordningen tillåta den medlemsstat där barnet föds att fatta ett beslut om överföring utan något förfarande för övertagande, skulle dessutom bland annat leda till att den frist som föreskrivs i artikel 21.1 första stycket i förordningen kringgås och att den medlemsstat som beviljade internationellt skydd till familjemedlemmarna före barnets födelse konfronteras med ett sådant beslut om överföring trots att den staten varken har informerats därom eller haft möjlighet att ta ansvar för prövningen av det underåriga barnets ansökan om internationellt skydd.

39 Det ska vidare konstateras att unionslagstiftaren har föreskrivit särskilda regler för det fall det förfarande som inletts mot barnets familjemedlemmar har avslutats och dessa familjemedlemmar således inte längre är sökande i den mening som avses i artikel 2 c i Dublin III-förordningen, utan har rätt att vara bosatta i egenskap av personer som beviljats internationellt skydd i en medlemsstat. Denna situation regleras bland annat i artikel 9 i samma förordning.

40 I artikel 9 i Dublin III-förordningen föreskrivs nämligen att om en familjemedlem till sökanden, oberoende av om familjen bildades redan i ursprungslandet eller inte, har beviljats rätt att i egenskap av person som beviljats internationellt skydd vistas i en medlemsstat, ska den medlemsstaten ansvara för prövningen av ansökan om internationellt skydd, om de berörda personerna skriftligen uttryckt önskemål om detta.

41 Det är visserligen riktigt, såsom vissa berörda parter påpekade vid förhandlingen, att den omständigheten att tillämpningen av kriteriet för att fastställa ansvarig medlemsstat i artikel 9 i Dublin III-förordningen är underkastat det uttryckliga villkoret att de berörda parterna skriftligen ska ha uttryckt önskemål därom utesluter tillämpning av detta kriterium när ett sådant önskemål inte har uttryckts. En sådan situation kan bland annat inträffa när ansökan om internationellt skydd för det underåriga barnet framställs efter det att dess familj gjort en irreguljär sekundär förflyttning från en första medlemsstat till den medlemsstat där ansökan lämnas in. Detta påverkar emellertid inte den omständigheten att unionslagstiftaren i nämnda artikel 9 avser just en situation, likt den i det nationella målet, där en sökandes familjemedlemmar inte längre själva är sökande, utan redan har beviljats internationellt skydd av en medlemsstat.

42 Med hänsyn till den klara ordalydelsen i artikel 9 i denna förordning kan det inte heller göras något undantag från kravet i denna artikel på att de berörda personerna skriftligen ska uttrycka sina önskemål. Att förebygga sekundära förflyttningar, vilket, såsom domstolen redan har påpekat (dom av den 2 april 2019, H. et R., C-582/17 och C-583/17, EU:C:2019:280, punkt 77) utgör ett av de mål som eftersträvas med Dublin III-förordningen, kan således inte motivera en annan tolkning av denna artikel.

43 Detsamma gäller det förfarande som föreskrivs i artikel 17.2 i Dublin III-förordningen. Enligt detta får den medlemsstat i vilken en ansökan om internationellt skydd har lämnats in, när som helst innan ett första beslut i sak har fattats anmoda en annan medlemsstat att överta en sökande för att sammanföra alla närstående av humanitära skäl, under förutsättning att de berörda personerna lämnat sitt samtycke skriftligen.

44 I en situation där de berörda personerna inte skriftligen har uttryckt ett önskemål om att den medlemsstat som är ansvarig för att pröva ansökan om internationellt skydd ska vara den medlemsstat där barnets familjemedlemmar har tillåtits att vara bosatta i egenskap av personer som beviljats internationellt skydd, ska den ansvariga medlemsstaten under dessa omständigheter fastställas i enlighet med artikel 3.2 i Dublin III-förordningen. I enlighet med denna bestämmelse ska alltså den medlemsstat där ansökan om internationellt skydd först lämnades in ansvara för prövningen, om ansvarig medlemsstat inte kan fastställas på grundval av kriterierna i denna förordning.

45 Mot bakgrund av det ovanstående ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 20.3 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att den inte kan tillämpas analogt i en situation där ett underårigt barn och dess föräldrar lämnar in ansökningar om internationellt skydd i den medlemsstat där det underåriga barnet föddes, men föräldrarna redan har beviljats internationellt skydd i en annan medlemsstat.

Andra och tredje frågan

46 Med hänsyn till svaret på den första frågan saknas anledning att besvara den andra och den tredje frågan.

Den fjärde frågan

47 Den hänskjutande domstolen har ställt den fjärde frågan för att få klarhet i huruvida artikel 33.2 a i förfarandedirektivet ska tolkas så, att det, genom en analog tillämpning, är möjligt att avvisa ett underårigt barns ansökan om internationellt skydd när det inte är det underåriga barnet, utan dess föräldrar, som beviljats internationellt skydd i en annan medlemsstat.

48 Domstolen erinrar om att medlemsstaterna, enligt artikel 33.1 i förfarandedirektivet, inte behöver pröva om sökanden uppfyller kraven för internationellt skydd enligt direktiv 2011/95, om en ansökan inte anses kunna tas upp till prövning enligt denna artikel. I detta avseende görs det i artikel 33.2 en uttömmande uppräknings av de fall där medlemsstaterna får anse att en ansökan om internationellt skydd inte kan tas upp till prövning (dom av den 19 mars 2019, Ibrahim m.fl., C-297/17, C-318/17, C-319/17 och C-438/17, EU:C:2019:219, punkt 76, och dom av den 22 februari 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Familjesammanhållning – Redan beviljat skydd), C-483/20, EU:C:2022:103, punkt 23).

49 Att uppräkningsen är uttömmande framgår såväl av ordalydelsen i denna bestämmelse, däribland det faktum att ordet ”endast” föregår uppräkningsen av grunderna för avvisning, som dess syfte, vilket, såsom domstolen redan har slagit fast, är att underlätta bördan för den medlemsstat som ansvarar för prövningen av en ansökan om internationellt skydd genom att ange vissa situationer där en sådan ansökan inte behöver tas upp till prövning (dom av den 19 mars 2020, Bevandorlasi és Menekültügyi Hivatal (Tompá), C-564/18, EU:C:2020:218, punkt 30 och där angiven rättspraxis). Med hänsyn till detta syfte utgör artikel 33.2 i förfarandedirektivet, i sin helhet, ett undantag från medlemsstaternas skyldighet att i sak pröva alla ansökningar om internationellt skydd.

50 Enligt artikel 33.2 a i förfarandedirektivet får medlemsstaterna anse att en ansökan om internationellt skydd inte kan tas upp till prövning när en annan medlemsstat har beviljat internationellt skydd. Denna möjlighet förklaras bland annat av betydelsen av principen om ömsesidigt förtroende i unionsrätten, särskilt när det gäller det område med frihet, säkerhet och rättvisa som unionen utgör, och denna princip kommer till uttryck i samband med det gemensamma asylförfarande som inrättats genom detta direktiv (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 februari 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Familjesammanhållning – Redan beviljat skydd), C-483/20, EU:C:2022:103, punkterna 28 och 29 och där angiven rättspraxis).

51 Det följer emellertid såväl av att uppräkningsen i artikel 33.2 i förfarandedirektivet är uttömmande som av att

grunderna för avvisning i denna uppräkningslista har karaktären av undantag, att artikel 33.2 a i detta direktiv ska tolkas restriktivt och således inte kan tillämpas på en situation som inte överensstämmer med dess ordalydelse.

52 Den personkrets på vilken denna bestämmelse är tillämplig kan följaktligen inte utsträckas till att omfatta en person som ansöker om internationellt skydd och som inte själv åtnjuter ett sådant skydd som avses i nämnda bestämmelse. Denna tolkning bekräftas av skäl 43 i förfarandedirektivet, som, i likhet med vad generaladvokaten påpekade i punkt 40 i sitt förslag till avgörande, preciserar räckvidden av denna grund för avvisning genom att ange att medlemsstaterna inte bör vara skyldiga att bedöma sakskalet i en ansökan om internationellt skydd om ett första asylansökan har beviljats ”sökanden” flyktingstatus eller tillräckligt skydd av annat slag.

53 I ett sådant fall som det som är aktuellt i det nationella målet, där den sökande är ett underårigt barn vars familjemedlemmar beviljats internationellt skydd i en annan medlemsstat och som självt inte beviljats sådant skydd, omfattas denna sökande således inte av tillämpningsområdet för det undantag som föreskrivs i artikel 33.2 a i förfarandedirektivet. Barnets ansökan kan följaktligen inte avvisas på denna grund.

54 Denna bestämmelse kan inte heller tillämpas analogt som grund för ett beslut att i en sådan situation avvisa talan. En sådan tillämpning skulle nämligen inte bara innebära ett åsidosättande av den uttömmande karaktären av uppräkningslistan i artikel 33.2 i förfarandedirektivet utan även av den omständigheten att situationen för ett sådant underårigt barn inte är jämförbar med situationen för en person som ansöker om internationellt skydd och som redan har beviljats detta skydd i en annan medlemsstat, vilket utesluter all analogi.

55 Mot bakgrund av det ovan anförda följer att den fjärde frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 33.2 a i förfarandedirektivet ska tolkas så, att den inte är analogt tillämplig på en ansökan om internationellt skydd som lämnats in av ett underårigt barn i en medlemsstat när det inte är det underåriga barnet, utan dess föräldrar som åtnjuter internationellt skydd i en annan medlemsstat.

Rättegångskostnader

56 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

1) Artikel 20.3 i rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat

ska tolkas så,

att den inte kan tillämpas analogt i en situation där ett underårigt barn och dess föräldrar lämnar in ansökningar om internationellt skydd i den medlemsstat där det underåriga barnet föddes, men föräldrarna redan har beviljats internationellt skydd i en annan medlemsstat.

2) Artikel 33.2 a i rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla ett internationellt skydd

ska tolkas så,

att den inte kan tillämpas analogt på en ansökan om internationellt skydd som lämnats in av ett underårigt barn när det inte är det underåriga barnet, utan dess föräldrar, som beviljats internationellt skydd i en annan medlemsstat.

Underskrifter

* Rättegångsspråk: tyska.